



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: **P. B. s.r.o.**, so sídlom R. D., právne zastúpeného *JUDr. O. Š.*, advokátom so sídlom Advokátska kancelária P., proti žalovanému: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**, so sídlom Námestie SNP 33, Bratislava 1, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. MK-4201/2009-10/10704 zo dňa 04. septembra 2009, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/202/2009-53 zo dňa 4. mája 2010, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/202/2009-53 zo dňa 04. mája 2010 **potvrďuje**.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 151,65 € do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zrušil rozhodnutie žalovaného č. MK-4201/2009-10/10704 zo dňa 04.09.2009, vec mu vrátil na ďalšie konanie a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 510,04 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok odôvodnil tým, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, zo dňa 12.11.2007 nadobudlo právoplatnosť dňa 28.01.2008 v časti vyhlásenia piatich reliéfov za kultúrnu pamiatku, a napriek tomu žalovaný vydal dňa 04.09.2009 rozhodnutie č. MK/4201/2009-10/10704, ktorým zmenil výrok rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu tak, že vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku administratívnu budovu bývalej obecnej radnice v Prievoze a vetu na konci výrokovej časti rozhodnutia o zamietnutí ostatnej časti návrhu Pamiatkového úradu SR vypustil. Vzhľadom na to, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu v časti vyhlásenia národnej kultúrnej pamiatky piatich reliéfov bolo právoplatné, považoval krajský súd rozhodnutie žalovaného za nezákonné, pretože keď sa stane rozhodnutie právoplatným, je ním viazaný nielen jeho adresát, ale aj jeho pôvodca, a rozhodnutie je považované za zákonné a vecne správne. Právoplatnému rozhodnutiu musí N. moc poskytovať výkonu práv účinnú ochranu a ich nositeľov garanciu nenarušiteľnosti takýchto práv. Je nesporné, že Pamiatkový úrad SR podal návrh na vyhlásenie uvedenej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku v zmysle § 15 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, a prvostupňový správny orgán vyhlásil päť reliéfov nachádzajúcich sa na nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku, a v ostatnej časti návrh Pamiatkového úradu SR zamietol. Žalovaný však vyhlásil nehnuteľnosť za národnú kultúrnu pamiatku na základe tých istých dôkazov a dokladov, ktoré boli k dispozícii aj prvostupňovému správnomu orgánu a sú založené v administratívnom spise. V prípade, že sa riadil odborným názorom, ktorý považoval za presvedčivo odôvodnený, a ktorý sa opiera o návrh na začatie konania o vyhlásení nehnuteľnej veci „Obecná radnica v Prievoze“ za národnú kultúrnu pamiatku a tomuto návrhu vyhovel, bolo jeho povinnosťou rozhodnutie riadne zdôvodniť. Keďže rozhodnutie žalovaného neobsahuje dôvody, na základe ktorých zmenil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, nie sú v ňom uvedené chyby postupu, ktoré sa mu vytýkajú, je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žalovaný tiež nepostupoval v zmysle § 47 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, pretože rozhodnutie neobsahovalo skutočnosti, ktoré boli podkladom na zmenu rozhodnutia, nie je v ňom uvedené akými úvahami bol vedený P. hodnotení dôkazov a ako použil správnu úvahu P. použítí právnych predpisov, na základe ktorých rozhodol a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Záverom sa krajský súd nestotožnil s právnym názorom žalobcu týkajúcim sa návrhu Pamiatkového úradu SR, pretože tento návrh nepozostával z niekoľkých častí (čiastkových návrhov), ktorými by pamiatkový úrad navrhol vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku jednotlivo pamiatkovo hodnotené časti predmetnej budovy, a z toho dôvodu nemal žalovaný postupovať podľa upozornenia prokurátora. Keďže prvostupňový správny orgán vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku iba päť reliéfov a v ostatnom sa návrhom nezaoberal, podľa krajského súdu správne postupoval prvostupňový správny orgán, keď rešpektoval upozornenie prokurátora a vydal doplňujúce rozhodnutie dňa 29.04.2009.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ zrušiť. Namietal, že zákon č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a jeho príslušné ustanovenia stanovujú povinnosť

orgánu verejnej správy vybaviť upozornenie prokurátora a odstrániť protiprávny stav bez zbytočného odkladu. Ministerstvo kultúry nemohlo konať inak, len tak, že upozorneniu prokurátora vyhovie, výrok rozhodnutia opraví v zmysle upozornenia a tým odstráni protiprávny stav. Krajský súd na strane jednej v napadnutom rozsudku priznal právo správne orgánu vstúpiť do právoplatne skončeného konania (na základe upozornenia prokurátora), na strane druhej konanie odvolacieho správneho orgánu na druhom stupni po podanom rozklade voči takémuto prvostupňovému rozhodnutiu považuje za nezákonné. Správny orgán má zo zákona povinnosť skúmať, či vec, ktorú Pamiatkový úrad SR navrhuje vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku disponuje takými pamiatkovými hodnotami, ktoré sú v zmysle zákona dôvodom na jej ochranu. Odvolací správny orgán na základe predložených dôkazov a najmä návrhu na začatie konania o vyhlásení nehnuteľnej veci „Obecná radnica v Prievoze“ za národnú kultúrnu pamiatku zistil, že celá budova bývalej obecnej radnice spĺňa podmienky podľa § 15 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z.z., preto minister kultúry ako odvolací orgán zmenil prvostupňové rozhodnutie a celú budovu radnice vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku. Vyhlásením národnej kultúrnej pamiatky administratívna budova (býv. obecná radnica v Prievoze) na R.R. čís. súpisné X., čís. parc. X., v , v mestskej časti R., okr. Bratislava II, Bratislavský kraj, zapísanej na liste vlastníctva č. X., sa sledoval všeobecný spoločenský záujem, t.j. ochrana pamiatkového fondu tak, ako je definovaná zákonom, pričom tým nenarušuje vlastnícke právo ako základné ľudské právo chránené zákonom a ústavou. Správny orgán P. rozhodovaní postupoval v súlade so zákonom a tvrdenie súdu o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia a jeho nepreskúmateľnosti považuje za nepreukázané.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že tým, že sa krajský súd stotožnil s postupom prvostupňového správneho orgánu, (ktorý rešpektujúc upozornenie prokurátora vydal dňa 29.04.2009 doplnujúce rozhodnutie, ktorým svoje rozhodnutie zo dňa 12.11.2007 doplnil o vetu: „V ostatnej časti sa návrh Pamiatkového úradu SR č. PÚ-07/1664-1/6229/BRO na vyhlásenie stavby čís. súpisné X. za národnú kultúrnu pamiatku zamieta.“), nepriznal správne orgánu právo vstúpiť do právoplatne skončeného konania ako to tvrdí žalovaný. K vstupu do právoplatne skončeného konania v časti vyhlásenia piatich reliéfov za kultúrnu pamiatku doplnujúcim rozhodnutím zo dňa 29.04.2009 (vydaným po upozornení prokurátora) vôbec nedošlo, nakoľko týmto rozhodnutím sa len doplnil pôvodný, už právoplatný výrok o častí, ktorá odstránila prokurátorom vytýkanú nečinnosť správneho orgánu vo zvyšnej časti návrhu Pamiatkového úradu SR, a bolo tak už rozhodnuté o celom jeho návrhu. Vydanie doplnujúceho rozhodnutia dňa 29.04.2009 (po upozornení prokurátora) nemalo žiaden vplyv na právoplatnosť časti rozhodnutia zo dňa 12.11.2007, právoplatnej dňa 28.01.2008, ktorou bol súbor piatich reliéfov tvoriacich výtvarnú výzdobu budovy (bývalej obecnej radnice v P.) na R.R. číslo súpisné X., v Bratislave vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Krajský súd správne považoval konanie žalovaného v rozkladovom konaní za nezákonné, pretože práve napadnutým rozhodnutím zo dňa 4.9.2009 došlo z jeho strany k nezákonnému vstupu do už právoplatne skončeného konania a to zmenou rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktoré bolo v časti vyhlásenia národnej kultúrnej pamiatky piatich reliéfov už

právoplatné. Aj keď odvolací orgán zistil, že celá budova bývalej obecnej radnice v Prievoze spĺňa podmienky podľa § 15 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z.z., nepredstavovalo to zákonný dôvod na zmenu prvostupňového právoplatného rozhodnutia, nakoľko sa v tej istej veci už skôr (dňa 12.11.2007 s právoplatnosťou dňa 28.01.2008) právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa vôbec nezmenil. Odvolací správny orgán vychádzal z toho istého návrhu na začatie konania ako správny orgán prvého stupňa, ktorého rozhodnutie zo dňa 12.11.2007 je právoplatné. Konanie žalovaného, v ktorom došlo k vydaniu napadnutého rozhodnutia tak trpí vadou konania (prekážkou prv právoplatne rozhodnutej veci), ktorá spôsobila nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Zdôraznil, že prvostupňový správny orgán P. rozhodovaní o vyhlásení predmetnej budovy za národnú kultúrnu pamiatku, na rozdiel od druhostupňového správneho orgánu, prihliadal na dobromyseľne nadobudnuté práva žalobcu ako vlastníka stavby, rozhodnutím Mestskej časti B - R. o umiestnení stavby „Špecializovaná zdravotná starostlivosť, rekonštrukcia a prístavba“ č. SÚ/2006/11974-6/Zar zo dňa 17.07.2006, právoplatným dňa 23.08.2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť trinásť mesiacov pred tým, ako došlo zo strany Pamiatkového úradu SR k podaniu návrhu na vyhlásenie predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku (05.09.2007). Popri sledovaní všeobecného spoločenského záujmu musel P. rozhodovaní tiež zohľadniť, že Pamiatkový úrad SR podal návrh v čase, kedy už boli zo strany žalobcu realizované práce na plánovanej, pre zachovanie účelového využitia predmetného objektu nevyhnutnej rekonštrukcie a vynaložené značné finančné prostriedky, pričom počas dlhého obdobia, ktoré predchádzalo začatiu uvedených prác sa Pamiatkový úrad SR o predmetný objekt vôbec nezaujímal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis najvyšší súd zistil, že Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podal dňa 04.09.2007 z vlastného podnetu na Ministerstvo kultúry, sekcia kultúrneho dedičstva Bratislava, návrh na vyhlásenie administratívnej budovy (bývalej radnice) v B – R. na R. za národnú kultúrnu pamiatku v zmysle § 15 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z.z. Žalobca ako vlastník stavby na základe Zmluvy o predaji časti podniku č.

2128/2002 uzavretej s Fondom národného majetku SR dňa 16.12.2002, ktorý má povinnosť zachovávať činnosť spojenú s poskytovaním zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 277/1994 Z.z. , v písomnom vyjadrení k začatému správne konaniu považoval návrh za účelový a nekorektný z dôvodu, že počas dlhého obdobia životnosti stavby sa Pamiatkový úrad SR o predmetný objekt nezaujímal a tiež preto, že do jeho rekonštrukcie investoval značné finančné prostriedky. Dôvod na vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku neexistuje, a on sám ako vlastník má záujem na zachovaní a rešpektovaní všetkých pamiatkovo hodnotných detailov, ktoré sú vo vyhovujúcom stave, najmä plastík nachádzajúcich sa na priečelí budovy. Ministerstvo kultúry SR – sekcia kultúrneho dedičstva, ako príslušný správny orgán rozhodnutím zo dňa 12. novembra 2007 číslo: MK-4032/2007-51/17147 podľa § 15 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 2 zákona a v súlade s ustanovením § 46 správneho poriadku vyhlásila za národnú kultúrnu pamiatku súbor piatich reliéfov (kosec, kočiš, murár, kováč, oráč) tvoriacich výtvarnú výzdobu administratívnej budovy (bývalej obecnej radnice v P.) na R., číslo súpisné X., čís. parc. X. v B, v mestskej časti R., okr. B. II, stavba vo vlastníctve žalobcu, pozemok vo vlastníctve SR, v správe Ministerstva hospodárstva SR. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. januára 2008 a o rozklade podanom podľa § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. Stavebným úradom Mestskej časti Bratislava - R. minister kultúry rozhodol tak, že konanie podľa § 30 ods. 1 písm. a/ správneho poriadku zastavil. Dňa 05.04.2009 Generálna prokuratúra SR vydala upozornenie na porušenie zákona, keďže správny orgán opomenul rozhodnúť o celom návrhu pamiatkového úradu a obmedzil sa iba na rozhodnutie o jeho časti (päť reliéfov, vo vzťahu ku ktorým je právoplatné). Následne prvostupňový správny orgán svojím rozhodnutím zo dňa 29. apríla 2009 číslo: MK-2978/2009-51/5625 na upozornenie prokurátora GP SR podľa § 28 a nasl. zákona č. 151/2001 Z.z. o prokuratúre zmenil vydané rozhodnutie zo dňa 12. novembra 2007 č. MK-4032/2007-51/17147 takto: na koniec výrokovej časti rozhodnutia sa dopĺňa veta: „V ostatnej časti sa návrh Pamiatkového úradu Slovenskej republiky č. PÚ-07/1664-1/6229/BRO na vyhlásenie stavby číslo súpisné X. za národnú kultúrnu pamiatku zamietla.“ Proti tomuto rozhodnutiu podalo Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava rozklad, ktorý odôvodnilo tým, že nielen súbor piatich kamenných reliéfov, ale budova bývalej obecnej radnice v Prievoze ako celok má pamiatkovú hodnotu, pretože patrí z hľadiska kultúrno-historického k významným reprezentantom funkcionalistickej architektúry. Žalovaný ako odvolací správny orgán napadnutým rozhodnutím zmenil výrok prvostupňového správneho orgánu tak, že vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku administratívnu budovu (bývalú obecnú radnicu v Prievoze) na R. v B. a ním doplnenú vetu, ktorou v ostatnej časti návrh Pamiatkového úradu SR zamietol, vypustil.

Zákon č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z.z. v ustanovení § 1 ods. 1 upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Vyhlasovanie kultúrnej pamiatky je upravené v ustanovení § 15 zákona č. 49/2002 Z.z.

Ministerstvo vyhlasuje hnutel'nú vec alebo nehnuteľnú vec, ktorá má pamiatkovú hodnotu, za kultúrnu pamiatku na návrh pamiatkového úradu (§ 15 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z.z.).

Vlastník hnutel'nej veci navrhutej na vyhlásenie za kultúrnu pamiatku je účastníkom konania. Ak má byť vyhlásená za kultúrnu pamiatku nehnuteľná vec, účastníkom konania je aj obec, ak nie je stavebným úradom; stavebný úrad je dotknutým orgánom (§ 15 ods. 3 tohto zákona).

Podľa § 44 ods. 4 veta prvá zákona č. 49/2002 Z.z., na konanie vo veciach ochrany pamiatkového fondu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb., správny poriadok), v znení neskorších predpisov ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 46, § 47 ods. 1 veta prvá, ods. 2, 3 zákona č. 71/1967 Zb. rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený P. hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu P. použitie právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Najvyšší súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu a konania mu predchádzajúceho dospel k záveru, že krajský súd správne dospel k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, pretože z neho nie sú zrejmé dôvody, ktoré viedli odvolací správny orgán k zmene prvostupňového rozhodnutia, a teda nie sú splnené podmienky vyplývajúce z vyššie citovaných ustanovení správneho poriadku. Žalovaný totiž v odôvodnení svojho rozhodnutia iba cituje dôvody pamiatkového úradu uvádzané v návrhu na vyhlásenie administratívnej budovy bývalej obecnej radnice v Prievoze za kultúrnu pamiatku, čo nie je možné považovať za dostatočné. Ak sa žalovaný stotožnil s týmto návrhom pamiatkového úradu, mal sa s ním v rozhodnutí (ako podkladom na rozhodnutie), vysporiadať. Samotné odvolanie sa na návrh je nedostatočné a žalovaný k nemu okrem konštatovania, že „Odvolací správny orgán na základe predložených dôkazov zistil, že celá budova bývalej obecnej radnice v Prievoze spĺňa podmienky podľa § 15 ods. 1 zákona, ako to navrhol aj Pamiatkový úrad Slovenskej republiky,“ nič neuviedol. Rozhodnutie žalovaného nie je preto možné považovať za riadne odôvodnené a nebolo možné ani využiť postup podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku a vydať rozhodnutie bez odôvodnenia, pretože žalovaný nevyhovel účastníkom v plnom rozsahu.

V zmysle § 15 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. bol v predmetnej veci účastníkom konania žalobca ako vlastník stavby, ktorý s návrhom pamiatkového úradu na vyhlásenie bývalej Obecnej radnice v Prievoze za kultúrnu pamiatku od počiatku nesúhlasil. V tomto smere však rozhodnutiu žalovaného chýba akákoľvek argumentácia k námietkam, ktoré uplatnil v priebehu správneho konania a iz tohto dôvodu je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné.

Treba zdôrazniť, že *správne rozhodnutie vyžaduje správnu interpretáciu a musí byť zrozumiteľné nielen pre orgán, ktorý ho vydal, ale pre všetkých účastníkov konania.* Úlohou súdu v preskúmvacom konaní nie je totiž nahrádzať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Poukazujúc na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je vecne správny, preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Trovy odvolacieho konania pozostávajú z náhrady trov právneho zastúpenia žalobcu v odvolacom konaní a to za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 11.08.2010 vo výške 120,23 € a režijný paušál 7,21 €, t.j. 127,44 € + 19% DPH = 151,65 EUR tak, ako boli uplatnené v súlade s § 11 ods. 4 v spojení s § 14 ods. 1 písm. b/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 15. marca 2011

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková